

Instytut Pamięci Narodowej - Łódź

<https://lodz.ipn.gov.pl/pl6/aktualnosci/38895,Uroczystosc-upamietnienia-zolnierzy-drugiej-konspiracji-zamordowanych-przez-komu.html>
20.04.2024, 07:50

Uroczystość upamiętnienia żołnierzy drugiej konspiracji, zamordowanych przez komunistyczny aparat terroru - Łódź, 1 marca 2017

W ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” 1 marca 2017 r. staraniem Oddziału Instytutu Pamięi Narodowej w Łodzi odbyła się uroczystość w miejscu martyrologii na Cmentarzu Rzymskokatolickim pw. św. Wincentego (cmentarz na Dołach) w Łodzi.

Uroczystość rozpoczęła się przy kaplicy na cmentarzu rzymskokatolickim. Otworzył ją **dr Paweł Perzyna**, p.o. dyrektora Oddziału IPN w Łodzi. Zebrany odczytano list, jaki do organizatorów i uczestników obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych

skierowała Prezes Rady Ministrów **Beata Szydło**. Wystąpienie na temat odzyskiwania pamięci o żołnierzach zbrojnego podziemia antykomunistycznego przedstawił **dr Tomasz Toborek**. Następnie zebrani odmówili krótką modliwę, którą poprowadził **ks dr Zbigniew Tracz**, kanclerz Łódzkiej Kurii Metropolitarnej.

W dalszej części uroczystości nastąpił przemarsz i złożenie kwiatów pod krzyżem w głównej alei cmentarza (po drugiej stronie ulicy Smutnej), gdzie znajduje się okolicznościowa tablica informacyjna poświęcona pamięci pomordowanych.

Dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi wziął również tego dnia udział w szkolonej uroczystości odbywającej się w XII Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Wyspiańskiego przy ul. Karola Anstadta w Łodzi – w budynku, w którym w okresie okupacji niemieckiej mieściła się siedziba gestapo, a po wojnie Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego – a następnie w uroczystości złożenia kwiatów przed znajdującym się naprzeciwko szkoły Pomnikiem Ofiar Komunizmu, organizowanej staraniem Zarządu Regionu Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność”. Wieczorem delegacja IPN wzięła udział w mszy świętej w intencji „Żołnierzy Wyklętych”, odprawionej przez **bp. Adama Lepę** w Łódzkiej Archikatedrze.

* * *

Od 2011 r. obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. W dniu 1 marca – w rocznicę wykonania wyroku na dowódcach IV Komendy Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość – wspominamy żołnierzy, którzy czynnie przeciwstawili się komunistycznemu zniewoleniu. W 1945 r. sytuacja polityczna i rosnący terror zmusiły byłych żołnierzy Armii Krajowej, Narodowych Sił Zbrojnych czy Batalionów Chłopskich do podjęcia nierównej walki. Większość z nich zapłaciła za to najwyższą cenę.

Poszukiwania prowadzone przez polskich historyków, w tym pracowników Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi, wykazały, że także nasze miasto ma swoją „łączkę”. Na części katolickiej łódzkiego Cmentarza Doły zlokalizowano groby dwudziestu dziewięciu „Żołnierzy Wyklętych”, których zamordowano i pogrzebano w bezimiennych mogiłach w różnych częściach nekropolii w latach 1946–1955. Na większości z tych miejsc dokonano już kolejnych pochówków, stąd trudno nawet upamiętnić poległych bohaterów i oddać im hołd w miejscu spoczynku.

[Zestawienie przedsięwzięć Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi wokół Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”](#)

foto: Marzena Kumosińska (uroczystość na Dołach), Bartosz Bijak, dr Tomasz Toborek (XII LO, Pomnik Ofiar Komunizmu)

Relacja na stronie [Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego](#)

PLIKI DO POBRANIA

[Tekst dr. Krzysztofa G. Latochy Doły - ślady sądowych zbrodni. Miejsca pochówku ofiar terroru komunistycznego opublikowany został w nr. 2\(62\)/2013 „Kroniki Miasta Łodzi” \(pdf, 5.04 MB\) 24.02.2017 13:00](#)

[Lista nazwisk \(pdf, 1.67 MB\) 24.02.2017 13:00](#)